

Aktion Mensch Nr 0455/0305/0444

„Aufbau einer Fachbereitschaft in der Wojewodschaft Oppeln/Opole”.

*„Starość jest okresem, gdy kończą się obowiązki,
gdy kończą się rozterki miłosne i światopoglądowe, gdy kończy się walka i można w spokoju
konsumować przyzwyczajone przebyte życie.
I można tak jak za młodu cieszyć się wiosną, słońcem,
zapachem kwitnącego bzu i muzyką, i widokiem tych, których się kocha”.*

Seniorzy – polskie realia

W Polsce mamy obecnie 12 milionów osób powyżej pięćdziesiątego roku życia / stanowi to blisko 1/3 populacji ogólnej naszego kraju/. Z prognoz Generalnego Urzędu Statystycznego wynika, że w 2030 roku udział tej grupy wiekowej w ogólnej liczbie ludności naszego kraju będzie wynosił blisko 45%. Specyficzne konsekwencje procesu transformacji społeczno – ekonomicznej, przemiany demograficzne, trendy oraz zmiany cywilizacyjne i kulturowe wyznaczają pewne miejsce i rolę jakie przypisuje się ludziom starszym.

Samo pojęciowe określenie tej grupy wiekowej również zmienia się i możemy odnaleźć co najmniej kilka zwrotów określających grupę osób powyżej 50 roku życia:

- 50 +
- seniorzy
- ludzie starsi
- osoby w okresie późnej dorosłości

Szybkie zmiany jakie zachodzą w codziennym życiu społecznym stawiają szereg wyzwań wobec instytucji, organizacji i innych podmiotów zajmujących się wsparciem i pomocą dla osób starszych.

W różnego rodzaju dyskusjach, diagnozach i opracowaniach dotyczących - wspomnianego już - okresu „późnej dorosłości”, dwa zadania zajmują miejsce szczególne /nadrzędne wobec reszty/.

Tymi zadania jest aktywizacja i integracja osób starszych z młodszymi generacjami oraz niwelowanie różnic w jakości życia obydwu grup.

Obraz i społeczny odbiór osób w wieku 50 +

Fakty:

- ✓ Proces straszania się nierozzerwalnie towarzyszy naszemu życiu
- ✓ Proces starzenia się często bywa utożsamiany z wykluczeniem społecznym / jako wywołujący to wykluczenie/
- ✓ Zmniejszenie aktywności i autorytetu odczuwane przez osoby starsze
- ✓ Dysponowanie większą ilością wolnego czasu
- ✓ Okres trudny z uwagi na zmianę specyfiki życia / przejście na emeryturze, spędzanie czasu w domu, brak zajęć/
- ✓ Możliwość większej aktywności z uwagi na wolny czas
- ✓ Możliwość realizowania planów i marzeń, na które wcześniej nie było czasu

Mity:

- ✓ Często jest postrzegany jako defekt uniemożliwiający danej osobie korzystanie z oferty kultury konsumpcyjnej
- ✓ Okres stagnacji i apatii
- ✓ Spadek formy intelektualnej i fizycznej
- ✓ Zamykanie się na nowości, na nowe informacje i wiedzę
- ✓ Brak zadowolenia
- ✓ Roszczeniowość wobec innych
- ✓ Brak chęci poświęcania się dla innych

Wizerunek osób starszych w mediach

Fundacja JA KOBIETA przez cały sierpień 2007 roku sprawdzała jaki obraz starości pojawia się w polskich mediach. Badania były współfinansowane ze środków Unii Europejskiej oraz Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, w ramach programu „Europejski Rok Równych Szans dla Wszystkich 2007”. Raport z badań jest dostępny na stronie internetowej www.forum.senior.info.pl

W świetle wyników tych badań *polski senior*, to osoba borykająca się z problemami finansowymi, niesamodzielna, będąca u schyłku życia.

Media najczęściej przedstawiają osoby starsze w kontekście tematów związanych z emeryturami i rentami. Gazety regionalne wiele miejsca poświęcają rocznicom najstarszych Polaków, którzy mogą się pochwalić długowiecznością lub wytrwałością w związku małżeńskim. Nieco rzadziej pojawiają się materiały dotyczące usług przygotowanych specjalnie dla seniorów i opieki nad osobami starszymi. Wiadomości dotyczące aktywności seniorów są nieliczne, z wyjątkiem informacji na temat Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Natomiast z badań TNS OBOP przeprowadzonych w marcu 2007 roku na zlecenie Forum 50 + "Dziadkowie i wnuki o sobie, wzajemnych relacjach i ludziach starszych" wynika, że wbrew temu, co pokazują media, osoby starsze w Polsce nie uważają się za bezradne. 55 proc. badanych twierdzi, że nie ma takich spraw, w których oczekivaliby pomocy. Reszta szukałaby pomocy w przypadku wizyty w urzędzie lub u lekarza.

Według polskich seniorów problemy w ich życiu pojawiają się z powodu chorób i słabego zdrowia, które utrudnia poruszanie się, komunikację, widzenie. Na zbyt niską emeryturę narzekało jedynie 6 procent osób biorących udział w ankiecie. Niemal co czwarta ankietowana starsza osoba szuka dla siebie nowej roli w życiu. Gdyby nie ograniczenia finansowe wielu z seniorów chciałoby uprawiać turystykę, brać udział w życiu kulturalnym, spotykać się w kawiarni ze znajomymi.

Starsi ludzie gotowi są pomagać dzieciom, osobom chorym, dzielić się swoją wiedzą zawodową.

/Źródło: www.forum.senior.info.pl/

Media opolskie o seniorach – wybrane nagłówki z gazet

- „Z Opola do pracy za granice wyjeżdżają także seniorzy”
- „Opolscy seniorzy od dwóch tygodni uczą się obsługi komputera oraz korzystania z internetu. Zajęcia cieszą się wielkim zainteresowaniem”
- „Akademia e-seniora robi furorę”
- „Akademia e-seniora – nasze babcie uczą się surfować”
- „Seniorzy będą surfować po internecie”
- Opole > e-senior - naucz się obsługi komputera

Projekt Akcja Człowiek – w odpowiedzi na potrzeby środowiska osób w okresie późnej dorosłości /1.07.2006 – 30.06.2008/

W Polsce, mimo postępujących procesów starzenia się społeczeństwa, tematyka kształcenia ludzi starszych, a w szczególności nauka obsługi komputera i internetu wciąż pozostaje działalnością niszową. W dobie rozwoju społeczeństwa informacyjnego brak działań służących zapoznaniu seniorów z nowymi technologiami może być szczególnie niebezpieczny – szybko dezaktualizująca się wiedza spycha ludzi starszych, którzy nie potrafią obsługiwać komputera niemal na margines życia społecznego. Dlatego każda inicjatywa wychodząca naprzeciw potrzebie edukacji informatycznej seniorów jest szczególnie cenna.

Jedną z grup branżowych projektu Akcja Człowiek była „*Pomoc ludziom starszym dotkniętym i zagrożonym niepełnosprawnością*”. Na cyklicznych spotkaniach i seminariach, ich uczestnicy /przedstawiciele branżowych organizacji socjalnych/ jednomyślnie wyłonili priorytetowe zadanie jakim była szeroko rozumiana edukacja i aktywizacja seniorów.

Formy realizacji zadania:

- Akademia e-Seniora
- Klub e-Seniora
- Wolontariat wśród osób starszych / dla seniorów i prowadzony przez seniorów/
- Projekt Senior Task Force – aktywizujący seniorów poprzez wspólne działania w ramach Wolontariatu podejmowane przez organizacje zrzeszone w związkach regionalnych Wspólnoty Roboczej Związków Organizacji Socjalnych - WRZOS -
/tu Opolskie Forum Organizacji Socjalnych/

Ocena realizacji zadania przez grupę docelową – opinie seniorów nt. Akademii e-seniora, zebrane w ankietach ewaluacyjnych

Pracownia komputerowa – jej wielkość, funkcjonalność, stan techniczny - jest przez większość kursantów dobrze oceniana. Kursy komputerowe spotkały się z entuzjastycznym przyjęciem ze strony odbiorców. Część kursantów podejmowała już wcześniej (bez większych sukcesów) samodzielne próby nauczenia poruszania się w Internecie oraz obsługi komputera, a także chodziła na kursy komputerowe, które jednak nie spełniły ich oczekiwań.

W ramach Akademii e- Seniora mogli spotykać się w grupach o wyrównanym poziomie pod względem posiadanej wiedzy na temat komputera oraz Internetu oraz w zbliżonym przedziale wiekowym, co pozwoliło zniwelować ich wcześniejszy dystans oraz obawy wobec nowoczesnych technologii.

Kursanci podkreślali znakomite przygotowanie instruktorów oraz ich cierpliwość i umiejętność współpracy ze starszymi osobami. Bardzo wysokie oceny zdobył podręcznik, który kursanci chwalili za przejrzystą formułę, umieszczenie w nim praktycznych wskazówek oraz unikanie zbędnej teorii. Podręcznik umożliwił także Seniorom usystematyzowanie zdobytej wiedzy oraz utrwalenie jej.

Osoby biorące udział w kursach, jak same stwierdziły, uzyskały dostęp nie tylko do ciekawych i pożytecznych informacji, ale także do rozrywki. Dla wielu z nich udział w Akademii e-Seniora był antidotum na samotność, możliwością zdobycia nie tylko przydatnej wiedzy, ale także pozyskania nowych znajomych.

Po zakończeniu zajęć w ramach Akademii E-Seniora, rozpoczął działalność Klub e-Seniora. Obecnie Klub działa raz w tygodniu w piątek od 10.00 do 12.00. Godziny spotkań są elastyczne i ulegają wydłużeniu, w sytuacji kiedy „klubowicze” chcą posiedzieć dłużej. Osoby chcące poszerzyć zasób swojej wiedzy bądź zdobyć nowe wiadomości mogą liczyć na pomoc pełniącego tam dyżur wolontariusza. Osobą odpowiedzialną za pracownię komputerową w czasie, kiedy odbywają się tam spotkania w ramach Klubu e-Seniora, jest p. Helga Adamów, absolwentka ubiegłorocznej edycji e-Akademii.

Klub e-Seniora w pracowni komputerowej w Domu Dziennego Pobytu „Złota Jesień” jest miejscem spotkań zarówno dla absolwentów Akademii e-Seniora, jak również dla wszystkich Seniorów zainteresowanych zdobyciem wiedzy z zakresu obsługi komputera oraz internetu. Klub ma sprzyjać integracji środowiska osób starszych oraz jego aktywizacji, a w konsekwencji przyczynić się do kreacji wspólnych przedsięwzięć.

Pomoc ludziom starszym – rezultaty projektu Akcja Człowiek na Opolszczyźnie:

- ❖ W roku 2007 kursy komputerowe w pracowni ukończyło 120 osób
- ❖ Na rok 2008 zaplanowane jest wyszkolenie kolejnych 120 osób
- ❖ Zwiększenie aktywności osób starszych
- ❖ Umożliwienie seniorom zdobywania wiedzy i umiejętności z zakresu nowoczesnych narzędzi i technik komunikacyjnych
- ❖ Stworzenie dla osób starszych e-Klubu w ramach którego mogą poszerzać swoje umiejętności komputerowe
- ❖ Zapoznavanie seniorów z wolontariatem jako jedną z form aktywności społecznej
- ❖ Obalenia mitów i opinii jakoby seniorzy byli grupą zamkniętą i niechętną do zdobywania wiedzy

Pracownia komputerowa w DDP „Złota Jesień” może pełnić rolę ważnego ośrodka dokształcania seniorów w pracy z komputerem, równocześnie pełniąc funkcję ośrodka szkoleniowego będącego nowoczesnym źródłem informacji. Pozwoli to na aktywizację Seniorów mających pomysły na ciekawe akcje społeczne oraz ich realizację przy pomocy nowoczesnych środków techniki. Bazując na potrzebie aktywności społecznej oraz zawodowej osób starszych, można umożliwić im aktywny udział w realizowanym projekcie. W przyszłości Seniorzy mogą redagować stronę internetową. Poprzez przydzielenie im indywidualnych loginów, Seniorzy posiadający niejednokrotnie duże doświadczenie zawodowe oraz ciekawe doświadczenia życiowe, będą mogli udzielać odpowiedzi na pytania, uczestniczyć w czatach internetowych i brać aktywny udział w rozwiązywaniu problemów lokalnej społeczności, przybliżać wiedzę aktualne informacje.